

Előfizetési árak:

egész évre 20 frt., félévre 10 frt. negyedévre 5 frt.
b. íratási díj: 6-hasábos petisor
s. r. bélyegdíj minden beíratásért 30 kr.

AUTONOMIA

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak a szerkesztőséghez (lakatos utcza I sz. a. I emeleten) intézendők.
Bérmertetlen levelek el nem fogadottnak.

Table with columns for 'Pénz' and 'Árú' containing various numerical entries.

Kérjük azon igen tisztelt előfizetőinket, kik még a múlt évről, vagy a most lefolyt évnegyedről hátralékban vannak, illetékiüket szerkesztőségünknek megküldeni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Kérem a ft. lelkész és segédlelkész urakhoz.

Miután a kath. autokomikus választások országoszerterte már folyamatba jöttek, hogy ezen nagy fontosságú ügyet kellő evidenciába tartassuk, kérjük a ft. lelkész és segédlelkész urakat, miszerint a megjelölt választásokról rögtön lapunkat tudósítani sziveskedjenek.

Szempevidék, máj. 28.

Vidékünkön az autonómiai választások f. é. június hó 8-ig bevégeztetnek.

Szolgáljon a nép józanságának ismertető jelül, az hogy Deák Ferencz eddig mindenhol közfelkiáltással választatott meg a hátralevő egyházközségek bizonyára követendik az előbbieket példáját.

A nép dicseretére legyen mondva, csakhamar belátá az autonómia szükséges voltát, s lelkésül a katolicizmus önállóságának megvédésére. E tekintetben öt felvilágosítási igen könnyű. Annál nehezebb az iskolákra nézve.

A népiskolai közoktatás tárgyában hozott 38-ik törvényezik, ugy látszik, csak kénytelenségből s a többi felekezeti felelemből hagyta csak meg és türi a felekezeti iskolákat.

Ohajtása az látszik lenni, hogy a felekezeti iskolákat jellegetől kivetkeztesse, s azért a községek államségilyel kecsgeteti, s a felekezeti iskoláknak azon assistentiát nem igéri, melylyel a közös iskolák oldalára áll.

A tanítás kötelezettségére nézve (4. §.) határozottan ki kellett volna mondani, hogy a gyermekek járatására a szülők az egyházi felügyelő megkeresésére szorítottatni fognak, s e tekintetben az állam részéről felügyelő az egyházi tanhatóságának kezénél leendő.

A mi a taneszközök beszerzését illeti, a felekezeti iskolákra is ki kellene terjeszteni az illető községek szigorú utasítását, hogy a tanodát mindennel ellássák. A megyei világi felügyelő állampénztárból fizetnek, tehát minden iskoláról gondoskodjanak s azok jó karba helyezéséhez — az egyházi községeknek segélyül legyenek.

Ott, hol a kinevezett világi felügyelő vallásos férfi, de a hol egy ellenkező jellem jutott a polczra, az egyház nyeggetésnek lesz kitéve, s előbb fog fonakadni 10 kath. iskolán mint egy protestanson, azokhoz alig fog merni oda tekinteni, vagy mindent jóvá fog hagyni, bennünket pedig mindig faggatni.

Ami a tanítók fizetését illeti, a törvényhozás arra is kiterjeszthette volna figyelmét, hogy a felekezeti tanítók is ne egyesektől, hanem a község pénztárból kapják a tandíjt, s az ugynevezett régi világból fönmaradt negyedes (kantor, innét van egy vagy két kántorig járati) járulékok megszüntjenek, melyek sok helyen még most is dívának.

Szomorú dolog, hogy 1860 óta az iskolákra nézve épen semmi sem történt a közigazgatás részéről.

És az új törvény is csak a közös iskolákról emlékezik, a felekezetiakkal pedig csak a papság vesződjék s az állam rendőr legyen felette.

Nyujtsanak segédkezet a papságnak az iskolák berendezésénél, szorítsák a tanodába járást, s az egyház csodákat fog művelni, ugy, hogy a közös iskolák nem fognak a mieinkkel mérközhetheti, a mint Franciaországban sem mérközhettek s bukniok kellett, holott tömérdek pénzbe kerültek. Tehát már mások kárán sem akarunk tanulni?

Arra nézve, hogy a közös iskolákkal a versenyt kiállhassuk, azokat fölülmuljuk, s tanodáink felekezeti jellegét megóvhatunk, egy szerény indítvány nem lesz felesleges. Erre indit engem leginkább Székesfehérvár crelyes főpapja, ki megyebeli tanodái felekezeti jellegének megőrzése s rendezése végett egy egyházmegyei népi iskolai felügyelőt nevezett ki, s ez Zimány Ignác posonyi főgymnasiumi bölcsészettanár. Évi fizetésül saját erszényéből 1000 főt ad neki,

püspöki asztalánál ellátást, palotájában lakást, az iskolák látogatása végett rendelkezésre egy fogatot.

Első teendője lesz a sárkereszturi iskolát rendezni, mint püspöki uradalombelít, hogy minitául szolgáljon. Ott a mélt. püspök semmi áldozattól nem retten vissza.

Egy ily egyházi felügyelő nagy lendület adhat az iskolai ügynek, van ugyan némely püspöki városban megyei főtanfelügyelő, de névről is alig ismerik; ez csak épen a püspök referense a tanügyről, ezt ezután másképp kell berendezni.

A felekezeti iskolákra nézve legyen egy egyházmegyei főtanfelügyelő, — továbbá főesperestési s esperestési tanfelügyelők, kik az ügyet szívókre vévén a törvénynek megfeleljenek s a világi felügyelővel az iskolák berendezését illetőleg a közreműködés végett érintkezésben legyenek.

Igen ajánlandó volna, hogy az esperestési tanfelügyelőnek hatásköre mindig a szomszéd kerületben jeletessék ki, azon kerületben pedig, melyben lakik, ismét más működjék s ügyeljen fel. Ezzel a respectus humanust hamarabb ki lehet kerülni.

Mindent meg kell mozdítani a népnevelés emelésére, s azért szóljanak mások is.

Székely István.*

Autonómikus mozgalmak.

A sümegi alesperesi kerületből, máj. 27. 1869. A múlt év őszén tartott koronánkön örömmel hallottuk ftdő kerületi alesperesünk megnyitó beszédében ama közös óhajunk nyilváníását: vajha a legközelebbi jövőben már világi kath. testvéreinket is körünkben üdvözölhessük koronánkön.

Szerény véleményem szerint az ily vegyes tanácskozmányok most valóban szükségesek is lennének.

Nevelnék ezek világi katolikusaink érdekeltségét, eloszlatnák s felvilágosítják a tán még létező kételyeket és tájékozást nyujtanának az országos autonómikus gyűlésre küldendő követek megválasztására. Ohajunk azonban nem teljesült.

Tegnap, máj. 26-án tartottuk tavaszi koronánkön Túrjén.

Tanácskozásunk kizárólagos tárgya volt: tisztába jönni megválasztandó papi és világi követek kijelölésére nézve. Azonnal a tanácskozmány megnyitása után élénk eszmecsere fejlődött ki a fölött: vajjon a választási szabályzatoknál a megye székhelyén leendő összeszámításánál az egyéni egyes szavazatok numerikus többsége legyen-e döntő az országos autonóm tanácskozmányra küldendő megyei jelöltjeink szavazat többségének kimondásánál? vagy pedig az egyes községek collectiv többsége?

Minden józanul gondolkozó az első pillanatra belátja, hogy az egyes községek collectiv szavazása, mint ezt az „Autonomia” f. é. 113-ik száma avatott tollal fejtegette s példával is illusztrálta, a legnagyobb igaztalanság lenne, de a közrebecsoltott szabályokkal is ellenkeznek. Mi természetesebb tehát, mint hogy koronánkön is kimondotta, — miszerint elkerülhetlenül szükséges számba venni minden egyes plebánia egyéni szavazatainak mennyiségét. Kétséget nem szenved, hogy a falusi plebániák törekvése is az, mi a városiaké, hogy t. i. egyháznak legbüzdőbb és leg tudományosabb fiai legyenek megválasztva; ép azért erősen hiszem, hogy senki rosz néven nem veszi, ha az egyéni és nem a plebániák szavazását sürgetjük és fogadjuk el.

De mivel a választók összeírása a szét-szórt plebániák miatt sok időt igényel, hogy el ne késsünk, elhatározatott, hogy minden egyes plebániában a választásra megjelent választóképesek irassanak csak össze és a választási jegyzőkönyvbe minden jelölt neve után oda irandó hány szavazatot nyert.

Világi követjelöltjeink: Somssich Pál, Hertelendy Kálmán, Zichy Antal, Pap János, Ramazetter Imre.

A „Magyar Állam” szerint megyénkben jelöltül fölléptetett Lonkay urról kerületünkben szó sincs, és szeretem hinni és remélni, hogy nem sokan találkoznak, kik Lonkay ur megválasztását óhajtanák vagy elősegíték. Hir-lapi kacsának megjárja e jelöltiség.

* Kérjük, avatott tollát minél gyakrabban kamatoztassa ön lapunk s a közügy részére. Az autonómikus mozgalmakról nem kaphatnánk gyors közlést? Szerk.

A papi jelöltre nézve megoszlott kerületünk. Mivel az a hír terjedt el köztünk, hogy nsgos és ftdő Udvardy Ignác ur betegeskedése miatt gátolva van a jelöltiséget elfogadni, kerületünk egyik része ftdő Ploszzer Ferencz, a másik része s ezek közt vagyok magam is, ftdő Verzerle János urra szavaz.

A papi jelöltjeinkre nézve szóba jött a titkos szavazás, de ez indítvány eljettett, noha senki sem tagadhatja a titkos szavazás czelszerűségét, különösen, ha az, mint nálunk indítványozva volt, mindjárt a koronán megtörténik, akár a szavazati jegyek beadása, akár pedig a jelölt nevének oda mondása által. Mert ez esetben a szavazatot össze számító esperes, vagy akárki más, csak azt terjesztené föl az egyházmegyei hivatalhoz, hogy x kerületben van két papi jelölt. A kapott p. o. 11, B. 14 szavazatot. Ekkor még attól sem kellene tartani, hogy az irás vagy pecsét nyomó elárulja a szavazot.

Különbén nincs okunk attól tartani, hogy nevünk aláírásával beadott szavazatunk a jelen esetben akárkire is káros következményeket hozna. *)

A rozsnó egyházmegyéből. Maj. 27. A mátrai esperességi kerület lelkészei e hó 25-ikén Bárnában magán értekezletet tartottak az előkészítő autonómikus gyűlésre küldendő követek megválasztása tárgyában. Egyházmegyénk 3 rendes és 2 világi pöttagot, továbbá egy pap küldöttet választ. — A világiakra nézve a mátrai esperesi kerület e következő nevekben állapodott meg: Löherer Tamás, Gedeon Imre, Luzsénszky Gusztáv báró, Bán Béla, és Szilárdy Ödön. A pap küldöttre nézve pedig, noha a szavazás titkos, elhatározta egyhangulag, miszerint szavazatát minden tagja ft. Trémel Miklós prépost s rimaszombati plebánusra fogja adni, ki, akár józan szabadelvűségét, akár tudományát, akár szónoki tehetségét tekintve, méltóan képviselné egyházmegyénk alsó papságát, és hihető, hogy a szomszéd esperességi kerületek is szívesen üdvözölnék, mint megválasztott képviselőjét egyházmegyénknek. Fajdalom azonban, hogy, mint hírlík, a ft. prépost ur a képviselőiséget elvállalni vonakodik. — Emlegetik még ft. Lennér Miklós Szentsimoni plebános és czim kanonok nevét, — de ki szintén vonakodik a megválasztástól, — továbbá ft. Hoffman Vendel, Szekeres János, és Sztraka János kanonok urak, végre ft. Petyerecz András rappi plebános nevet. Hogy ki lesz megválasztva, még a jövő titka.

A kijelölések oda mutatnak, hogy egyházmegyénk 14 kerülete szét lesz forgácsolva, s egyik kerület a másiktól egészen különböző nevetek fog hangoztatni, mind a papi mind a világi küldöttekre nézve, s így a világiak közül is alig lesz, ki általános szavazatot többséget nyerne. Már eddig is több nevet hallunk, mint gr. Forgách Antal, gr. Serényi László, Károlyi László, Hegyesy Sándor, Molnár Viktor, Kubinyi Rudolf stb.

A papi küldöttre nézve pedig, megoszolva levén a kerületek, Rozsnó papsága fog dönteni. Igaz ugyan, hogy a fent említett nevek bár melyike is méltóan képviselné egyházmegyénket, de sokkal inkább óhajtaná egyházmegyénk alsó papságának nagy része, ha kebeléből választott képviselőt üdvözölhetne az országos autonómikus gyűlésen, pedig igen könnyen elérhető lett volna ez, — ha a Rozsnóny ápril 28-ikán tartott esperesi értekezleten e tárgy szóba hozatik, s a nevek iránt megállapodás jött volna létre.

Ft. szerkesztő ur engedelmével a választások után leszek bátor az eredményről becses lapját tudósítani. *)

Eörkény kath. választói f. hó 25-kén tartott autonómikus választásuk alkalmával szavazatukat, Horváth Döme, gr. Károlyi István, Huszár István és gr. Szapáry István urakra adták.

Nagy-Patakon (eszterg. egyh. megye) f. hó 24-kén történt az autonómikus választás. Többséget nyertek: Deák Ferencz, Ghyecz Kálmán, gr. Cziráky János, Muzslay Sándor, Paczoly János, Kacsokovics Lajos, Jaross Károly, Huszár Károly.

* Kérjük a minél gyakoribb találkozást. Szerk. * Kérjük, lehető gyorsan és pontosan tudósítsanak bennünket. Szerk.

Másnap Csesztvén: Deák Fer. Ghyecz Kálm. Paczoly János, Huszár Károly, Madách Károly, Jaross Károly, Muzslay Sándor, Majthényi Gusztáv választattak meg.

Máj. 26 pedig Nagy-Csalomja ezekre szavazott: Deák Fer., Ghyecz Kálmán, Huszár K., gr. Apponyi György, Muzslay Sánd., gróf Cziráky Ján., Kacsokovics Lajos, Paczoly János.

Nagy-Kunkarczag (egri egyh. megye) f. hó 27-kén tartott autonómikus választás alkalmával, a derék Király Alajost, Bodnár Istvánt, gr. Almásy Györgyöt, b. Vécsey Józsefet, Lukács Ignácot, Babics Istvánt, b. Orczy Gyulát, és Muhoray urakat tisztelte meg szavazatával.

Gönyön (Győr egyh. megye) f. hó 27-én történt meg az auton. szavazás Ghyecz Kálmán, Goda Lajos, gr. Zichy Henrik, és Tóth Balint közértelműleg választattak meg.

Zsámbékon (sz. fehérv. egyh. megye) gr. Zichy Nándor, Horváth, László, gr. Cziráky János, Szögyény László, Zuber József és Zsombory Ede lettek az előkészítő kath. gyűlésre megválasztva.

Nyitra városának alsó plebániáján az autonómikus gyűlésre történt választás alkalmával legtöbb szavazatot nyertek: Tóth Vilmos, Thuróczy Imre, dr. Nagy József, és Rudnay István.

Az eddigi autonómikus választásoknál következők nyertek többséget: Az esztergomi egyházmegyében:

Deák Ferencz. (Patak, Csesztvén, Nagy-Csalomján, Nyitraján, Somorján, Ipoly-Nyéken.) Ghyecz Kálmán. (Ipoly-Nyéken, Patakon, Csesztvén, Nagy-Csalomján.)

gr. Cziráky Ján. (Patak, Nagy-Csalomján, Somorján, Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon.)

Muzslay Sándor. (Patak, Csesztve, Nagy-Csalomja.)

Paczoly Ján. (Patak, Csesztvén, Nagy-Csalomján, Somorján, Závodon, Nagy-Jácson, Nyitraján.)

Huszár Károly. (Patak, Csesztvén, Nagy-Csalomján.)

Kacsokovics Lajos. (Patak, Nagy-Csalomján.)

Jaross Károly. (Patak, Csesztvén.)

Apponyi György. (Nagy-Csalomján, Nyitraján, Nagy-Jácson, Somorján, Ipoly-Nyéken.)

Madách Károly. (Csesztvén.)

Majthényi Gusztáv. (Csesztvén.)

Majthényi László. (Ipoly-Nyéken.)

Gomanecz Károly. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon.)

gr. Berényi Fer. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon.)

Barta Béla tanár. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon, Somorján.)

Kanovics László. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon.)

Linczbóth Ignác. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon.)

Ocskay Rezső. (Nyitraján, Nagy-Jácson, Závodon, Somorján.)

Kautz Gyula. (Nyitraján.)

gr. Károlyi István. (Somorján.)

Szulló Győző. (Nyitraján.)

Szulovszky Ign. (Závodon, Nagy-Jácson.)

Rudnay Istv. (Nagy-Jácson, Závodon.)

Rákóczy József. (Nagy-Jácson, Závodon.)

Ribáry József. (Somorján.)

Olgyay Zsigmond. (Somorja.)

gr. Waldstein Ján. (Somorja.)

Huszár Fer. (Somorja.)

Huszár Istv. (Ipoly-Nyék.)

gr. Pálffy Istv. (Somorja.)

gr. Majthényi László. (Ipoly-Nyék.)

gr. Forgách Józ. (Ipoly-Nyék.)

Tarnóczy Kázmér. (Ipoly-Nyék.)

Palkovics Kár. (Ipoly-Nyék.)

Tóth Vilmos. (Ipoly-Nyék.)

gr. Majláth Gy. (Ipoly-Nyék.)

Botka Tiv. (Ipoly-Nyék.)

Bartál György. (Ipoly-Nyék.)

Somssich Pál. (Ipoly-Nyék.) (Folytatjuk.)

Az országházból.

A képviselőház május 29. tartott ülését.

Elnök Somssich Pál, jegyzők Szóll Kálmán, Jámor Pál.

A kormány részéről jelen voltak: Andrássy Gy. gr., Gorove I., Bedekovich K., Horváth., Wenckheim B. báró, Lónyay M., Eötvös J. báró, Mikó Imre gr.

Elnök 10 órakor megnyitja az ülést.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvasatván hitelesítettik.

Elnök bejelenti a beérkezett kérvényeket és egyéb irományokat.

A többnyire egyéni érdeki kérvények a kérvényi bizottsághoz utasítottak.

Az első bírói bizottság jelenti, hogy Krajcsik János trencsén-baán kerületi képviselőt igazolta s az ellenfolyamodókat 500 ft költségben elmarasztalta.

A negyedik bírói bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság Huszár Imre képviselő választási ügyében vizsgálatot rendelt el és Bóthi Lászlót jelölte ki vizsgáló bírónak, ki azonban a kiküldetést nem fogadta el.

Az állandó igazoló bizottság más vizsgáló bírót fog kijelölni.

Bezerédj László, az első bírói bizottság elnöke benyújtja a bírói bizottság jegyzőkönyvét az irományokkal egyetemben, minthogy a bizottság befejezte munkáját.

Jusztiz József benyújtja a bírói bizottság jegyzőkönyvét.

Várady Gábor: Matkovich Gáspár és társai nevében kérvényt nyújt be Ciotta János fiúmei képviselő megválasztása ellen. A Vukovich-párt nevezett megbízottai ugyanis arról értesültek, hogy a bírói bizottság 3 szavazattal 3 ellenében Ciotta Jánost igazolta, holott a választási központi bizottság nem volt az 1848-i törvény rendelkezés értelmében egy rendes közgyűlés kihozatala, hogy mindennemű pressio és vesztegetés gyakoroltatott, hogy a bizottság tagjai nem tették le a törvényre esküt, hogy az ősszerzés nem eszközöltetett törvényesen, hogy kiskoruk, halottak és csőd alatt levők nevei fordulnak elő a választók listájában stb. stb. Tekintettel arra, hogy a fiúmei választás Fiume ügyeinek végleges kedvező elintézésével szoros kapcsolatban áll, kéri a házat, hogy a bizottság ebbeli ítéletét megsemmisítse s új választást rendeljen el.

Kemény Gábor b., az illető bírói bizottság elnöke kéri szótól, miként tudja, hogy a bizottság mily ítéletet hozott, holott az még nincs is hitelesítve.

Vita támad a fölött, a kérvényi vagy a bírói bizottsághoz utasítások-e ezen kérvény.

Nikolics Sándor azt hiszi, hogy a kérvény ezéjle el volna tévesztve, ha a kérvényi bizottsághoz utasították.

Simonyi Lajos a bírói bizottsághoz kívánja utasítani a kérvényt.

Ghyczy Kálmán: Mivel az ítélet még nem hitelesített, nem derogálna a bírói bizottságnak, ha a kérvény, mely az ítélet helyes meghozására nagyfontosságú, — hozzá utasították.

A ház végre szavazással dönti el a kérdést, melynek eredménye lön, hogy a Várady Gábor által benyújtott kérvény a többség által a kérvényi bizottsághoz utasították.

Tóth Kálmán baja város részéről kérvényt nyújt be az adóügy rendezése tárgyában.

Áttétetik a kérvényi bizottsághoz.

Antalfy Károly, az állandó igazoló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság a vácz kerületi

választás ügyében vizsgáló bírónak Paczoly János képviselőt jelölte ki.

Paczoly János a házszabályok értelmében leteszi az esküt.

Kuk Jenő interpellációt intéz a kereskedelmi miniszterhez: Van-e tudomása róla, hogy a miniszterium statisztikai osztálya által kiadott statisztikai közlemények adatai hiányosak és szándékozik-e gondoskodni, hogy midőn a középiskolai rendezésre vonatkozó törvényjavaslat elő fog terjesztetni, a köznevelési osztály névze kimerítő statisztikai adatok fektűdjenek a ház előtt.

Ki fog adatni a kereskedelmi miniszteriumnak. Huszár Imre interpellációt intéz az igazságügyminiszterhez: Szándékozik-e még az első ülészek alatt a telepítvényes közleges tulajdonjogának rendezésére törvényjavaslatot a ház elé terjesztetni.

Ki fog adatni az igazságügyminiszternek.

Percei Béla interpellációt intéz a közlekedési miniszterhez: Minthogy a múlt törvényhozás kijelölte az építendő vasutak között a báttaszék-dombóvár-zákányi vasutvonalat is, kéri a közlekedési minisztert, megindította-e az engedélyezés iránti alkudozásokat és szándékozik-e ezen pályát kiépítésére a jelen ülészek előtti törvényjavaslatot terjesztetni.

Az interpellatio ki fog adatni a közlekedési miniszteriumnak.

Horvát Boldizsár igazságügyminiszter két törvényjavaslatot terjeszt a ház elé alkotmányügyi tárgyalás végett. Az egyik a bírói hatalom gyakorlásáról, a másik a bírói felelősségről szól.

A javaslatok ki fognak nyomtatni, szétosztatni és szabályszerű tárgyalás végett az osztályokhoz utasítottak.

Következik a felirati vita folytatása. — A szónokok sorát megnyitja.

Kautz Gyula ismétlésekbe bocsátkozni nem kívánván, egy általános bevezetés után áttér Simonyi Ernő, Vukovics s más képviselők beszédének czánfolására; legfőbb szempontként a Simonyi által felvetett két külügyminiszterrel szóló rész analysise, „Én — mond a többi közt, — „mindig azt tudtam, hogy egy fejedelem magát kifelé csak egy ember által képviselheti, tehát csak egy külügyminiszter lehet. Miért? mert a kormányzatnak valamennyi ágai közt egyet sem ismerem, melyben olyan szükség volna az akarat egységére, határozottságára és gyors kivitelére és az intézkedések egyöntetűségére és ennek biztosítására, mint épen a diplomácia terén.

Az Angliáról vett hasonlatot ide nem alkalmazhatónak véli, mert S a marine departementes és a szegényügyi kormány-organumot hasonlította össze a külügyminiszteriummal.

„Az olyan tervek, mondja tovább, minők Simonyi Ernő a elvtársai által védettek, oda vezetnek végtére az ügyeket, hogy a monarchiának nem két külügyi képviselője, hanem két külön fejedelmé lenne.

Vukovics képviselő ellen a koronázási actus mély történeti jelentőségét és alkotmányunk biztosításának benne a legfontosabb zálogát védelmezvén, egy ellenvetések után végül constatálja, hogy innen és tül is elismerttetett a békeknek szükségessége, de hazánknek békére van szüksége nemcsak a külfölddel szemben, hanem kiválólag belbékére magunk közt. (Élénk helyeslés) szükségünk van szemben azon óriási feladatokkal, melyek reánk várnak és fölülte kívánatos, hogy Magyarország minden szelleme, talentuma közt frigy és béke legyen. (Ugy van báról) mert vajon annyira meg vagyunk-e már erősödve, hogy egymás ellen fordulva egymást fojtogassunk? (Derültség balról.)

A hazának minden egyes tehetséges fiának közre-

működésére szükség van, hogy a XIX-ik század követeléseinek megfelelő liberalis democraticus intézményekkel bíró Magyarországot alkossunk és hogy ez országgyűlés bezártával egy új államdalomnak maradó alapja legyen megvetve. (Élénk hoszas éljenzés jobbról.)

Nyáry Pál: Azon meggyűződésben van, hogy az ellenzék nem csak akkor használ a hazának, ha győz, hanem még akkor is, ha nem győz és a következők megmutatja, hogy az ellenzék tévedett. Ezért nem tartja fölöslegesnek a Tisza K. által benyújtott javaslatban a közjogi alap megváltoztatásának szükségét. Nem szól a reformokról, hanem bevárja a kormány előterjesztéseit s reményli, hogy a kormány a reformokat a valódi demokratia szellemében fogja véghezvinni. Szólv ezután a delegatio intézménye ellen és különösen az Eötvös J. b. által ez intézmény mellett felhozott érvek ellen száll síkra. — A delegatio nézete szerint gátolja nálunk úgy, mint a Lajthán tuli tartományokban az alkotmányos jogok gyakorlatát. A tagok becsületességének garanciáját nem tartja elegendőnek arra, hogy a nemzetre a delegatióból hátrányok ne háramoljanak. A legfőbb garancia az volna, ha a törvényhozó testületek maguk vennék kezökbe legfontosabb ügyeik elintézését. Szólv Tisza Kálmán felirati javaslatát pártolja.

Prileszky Tádé képviselő ur beszédét reménylik van szőszent közölhetni, addig is adjuk e rövid kivonatot: Szőlvok úgy találja, hogy ha bajos oly országban megélni, hol mindenki hallgat és senki sem beszél, ott is bajos megélni, hol mindenki beszél és senki sem akar hallgatni. (Élénk helyeslés). Pártolja a bizottság felirati javaslatát, mert ez kifejezést ad a közvélemény sürgető követelésének a haladás és reformok tárgyában, és mert a javaslat nem ereszkedik részletekbe.

Első sorban állónak tartja a szellemi és anyagi fejlesztést, mert ha a közjogi téren maradni s kívánni való, sikeresebben teljesítheti e kívánatot egy szellemileg és anyagilag erős nemzet. Nem is tart attól, mit Tisza Kálmán állított, hogy ha közjogi viszonyaink meg nem változnak, lassu halálunk indul a nép; vagy senki sem ment már át e nemzet, és életerejének legfőbb tanúságait adá akkor, midőn végkép kimerültek hitték.

A kettős külügyi képviselőre nézve a többi közt azon eshetőséget emeli ki, hogy ha a két külügyér nézeteiben egymástól eltér, a fejedelem épen azon külügyért léptethető le, ki a parlament bízalmát bírja. A jövőd veszélyektől nem retteg, mert azok, akik mostan különböző pártoknak soraiban állanak, — a veszélynek percében vállaltve fognának a hazának megmentéséért küzdeni.

A választási törvény átalakítását szükségesnek tartja; de nem azért, mintha a kormányunk tulságos beavatkozását tapasztalta volna a közelebbi választásoknál, sőt inkább azt hiszi, hogy sokkal több képviselő ül a baloldalon a kormányunk kellő erélye hiányából, mintsem a jobboldalon a kormány beavatkozása folytán. (Élénk helyeslés jobbról.)

Simonyi Lajos b. bizonyára csak azért mondhatta, hogy a török igazságszolgáltatás után mindjárt a magyar következik sorban, mert talán még nem volt póre Poroszországban, vagy Angliában sem. — De ha igaz volna is, nem a felelős kormány, hanem a nem felelős megye ennek az oka. (Élénk helyeslés jobbról.)

A delegatiói ügy intézménynek festik, mely által sarkalatos jogok adtak volna fel, pedig joggyakorlata nem is oly széles terjedelmű, hanem igen is olyan jogok gyakorlatába juttattott bennünket a külügyek körül, melyeket a nemzet eddig soha sem élvezett. (Élénk helyeslés és éljenzés jobbról.)

Jókai Mór: Szólv először is örömet fejezi

ki a felett, hogy az országgyűlés a trónbeszéd után tatása szerint a reformok országgyűlése leend; mire áttér a delegatio káros hatásainak taglalására. A delegatio megfosztotta a törvényhozást, hogy a hadikészletekre az extraordinariumot a háboru kitörésénél a költségvetést megszavazza. Kerkápolyi tegnap azt állította, hogy a törvényhozás szavazza meg a költségeket. Szólv, ki annyiszor elolvasta a nevezetes XII. tezikket, azt gondolta, hogy tévedett véleményében s nem a delegatio, hanem a törvényhozás szavazza meg a költségeket, de miután újra elolvasta e törvényt, ismét belátta, hogy Magyarországnak a költségeket megszavazása semmi befolyása. — Kéri a honvédelmi minisztertől, hogy ha tényleg lesz honvédseregünk, nem fogja ennek mozgásterületi költségeit is a delegatio megszavazni.

Andrássy Gy. gr. honvédelmi miniszter e felhívásnak engedve kijelenti, hogy a magyar törvényhozásnak ez esetben nemcsak joga lesz e költségeket megszavazni, hanem fel is fog arra közzéltatni.

Jókai Mór folytatja beszédét. Tovább fejteti a delegatiót, mely senkinek sem kell, még a lajthántuli tartományoknak sem, épen azért, mert a törvényhozást megfosztja legfontosabb jogaitól.

Majd nemzetgazdasági szempontból mérlegelvén a delegatio ténykedését, azon conclusióra jut, hogy a háztartás elkülönzése még előnyösebb is járna, mert a saját jogainkra való féltékenység mindig azt hozza magával, hogy féltjük más jogait is, nehogy azok megsebezzenek. Ha a katolikus egyházjávarkörl támada kérdés — ugymond szőlvok — mi protestansok köztednek legmelegebben a katolikusok mellett.

A mire építettük, nézete szerint, csupa homok. Szőlvok végül a bírói bizottságok önkényéről panaszkodik s mondja, hogy a ház tagjainak egy része a másik párt discretiójára van bízva. Ha a többség a többi reformokat is oly szellemben létesíti, s a legrosszabbat várja.

A bíróságok rendezésével meg fogja semmisíteni a megyéket. Fél, hogy a felsőház reformja olyan lesz, hogy a felsőház az alsóháznak legliberalisabb formáját el fogja vetni. Tisza Kálmán javaslatát pártolja.

Ghyczy Kálmán személyes kérdésben szót kíván. Nem annyira „urbi mint orbi“ szőlv. — Kijelenti, bár ő elnöke volt a házszabályokat készítő bizottságnak, a bírói bizottságok intézményének eszméje nem őtől származik, hanem azt a bizottság maga állapította meg.

Anker Hugo horvát szlavon képviselő: Csak azon álláspontot kívánja jelezni, mely t a horvát képviselő a felirati vitában elfoglalnak. Álláspontjok a mult törvényhozás által létesített és a király által szentesített egyezmény. A 9-es bizottság által benyújtott javaslatot pártolja, mivel ez ugyanazon alapon áll; melyet a horvát magyar egyezmény is elismer. A határvidékek kivételes állapotban van és mindenesetre kívánatos volna, hogy az alkotmányosság áldásában részesítesse, de mivel nagy nehézségek vannak, nem lehetetlen e kivételes állapotot rögtönözve, egyszerre megváltoztatni. A dalmát kérdés felemlítsé a feliraton úgy, a mint az a bizottsági javaslatban történt, nézete szerint szintén elegendő. Dalmátia kétségteletlenül Horvátországhoz, és ezzel együtt a magyar szent koronához tartozik, de mivel itt szintén több nehézség van elintézendő, nézete szerint a ház nem követelheti a visszacsatolást jogmerekvességgel. A visszacsatolásnak módja az volna, a mi a horvát egyezménynél tartott szem előtt. Követelni kell a visszacsatolást, de viszont meg is kérdezi a dalmát nép véleményét ez irányban. (Helyeslés.)

Munkácsy Ernő: Tisza K. felirati javaslatát pártolja, rövid beszéde után az ülés 1/3 órákor eloszlik.

Hétfőn d. e. 10 ó. ülés.

AZ „AUTONOMIA“ TÁRCZÁJA.

Mulandóság.

(Németből.)

Göggel miért van egy betelve lelkünk, Mint villámokkal a felhő felettünk? Mint éj-futófényt és habárt a szikla, Rózsás napunk a sir úgy elszakítja.

Mint tépi dér a tölgy s fűz lombjait le, A hervadásban egymással vegyítve, Őz s ifju éltét a sir úgy rabolja, Ugy hull a koldus és király a porba.

A kised, édes anyja kincse, lelke, És ez, kinek meleg szíven pihent le, És atyja, a ki őket átkaolta — Dermelve hullnak a haláltörökba.

A rózsaszarcs s szemed bűvös világa, Ez — ifjad údve, kéje, oh leányka! A néma sir sőtét trén kihallnak, Ép úgy, miként a csökos, édes ajkak.

A kéz, melyet díszít királyi pálcza, Hasonlag azzal, mely lelkünk igáza, Hő, bölcs, kiket költők dicsőítétek, Enyészve, veazve lez mind — főregétek.

A földműves, ki élt nyomorgva, túrve, Hü pástor, a ki hegyre, völgyre túrge, S a koldus is, ki kegyfalatra legélt, Kaszára hullt fűként le kell hogy essék.

A szent, kit a menny bő kegyelve áldott, S a bűz, ki zombó véle daczal állott, Okos, bolond, igaz család együttleg A porba csontjaikkal elvegyülnek.

Mint hervadó virágok, ugy enyésztek — Helyt adni új, tevékeny nemzedéknek; A változás örök: ó újat őlt fel, És visszatér minden megint idővel.

Azok vagyunk, kik voltak ősatyáink, Természetük mosolyg reánk le máig; Azon büs ér enyhít, hol ők nyugodtak, S meleg sugárt lövell reánk azon nap.

Mit gondolunk, mit ők nem gondolának? Nyilat mi is remegjünk a halálnak, S az élethez ragaszkodunk hasonlólag: Egy pillanat hajh! mégis elrabolhat.

Szerettek ők, — deholt kedélyt ki sem lát, Kérkedtenek, — de más leltül a becsvágy, Jajongtanak, — de nincs sírás a sirban, Ujogtak is, — de nyelvükön bilincs van.

Kihaltak ők s mi élve itt jelenleg, Taposunk a földet, hol ők pihennek, Ma ténykedéstük színhelyére állunk, De holnap elhi, mint őket, halálunk.

Igy a remény, a csüggedés, kin és kéj, Ugy váltakoznak, mint homály a derős fény, Mosoly, könyek, vidámság és kínérzet: Zaj a zajon, melyek jönnek s enyésznek.

Elég egy pillanatot s lélekedet arra, Hogy földi jónak a sir mind eltakarja, S fényes lakkból koporsó úrbe szálljunk — Miért hát, oh miért szellemdagályunk!

Uj erény.

Hgy rablóra zárvány törhet — pénzt nála gyanítván, És egy koldus a má t földöz, — régi szokás, — Hogy némely kegyesek most ép ily módra szeretnek. Szent foguk arra mutat, mely vicserog vagy Gyalu.

Műbíralat.

„Ifjúkori költemények, írta Csata G. H. I. Brassó Nyomatott Römer és Kammerel, 1867.“

Nem épen új nyomtatvány, melyről szó van, mert másfél éve már, hogy asztalomon fekszik; hanem e lap olvasói előtt lehet irodalmi újdonság, mint a melyet eddig nem ismerének.

Ha kiséő később is, azért kívánom azt jelen sorok által méltatni; mert — előre kimondhatom — többnek tartom a kis gyűjteményt oly irodalmi újdonságnak, melynek ephemere értéke elszáll a papírnak nyomdai szagával.

Azután ott látom a czimlapon a római I. t. jelentéscélű annak, hogy azt a II. is követendő: maga mondja a szerző a bevezető sorokban:

„Szárnyra, szállni, fölnevelt dalok! A világba jutni fussatok!“

Majd követnek új testvérítetek. Ha apátok nem becsümlétek.“

Ezenkívül a gyűjtemény előtt álló kellő tájékozás is felhív a méltányos kritikára, mint a mely a szerzőket a hivatás ügyében egyre-másra figyelmezteti és a jó irányban ösztönözni, szilárdítani szokta. Jelen esetben is szükséges ez, midőn egy lelkesült ifju lélekek merész szárnylebbenseit észleljük.

Daczára annak, hogy a magyar költészet muzsája korunkban annyi udvarlóval bír, mégis elkell ismernünk, korunk nem a költészet korszaka; vagy amennyiben az, abban inkább az ifjakkal járó lelkesedés teszi gyakran figyelemre méltó kísérleteit, mint a hivatásról tanuskodó férfui erős ihlettség. A remek elődök nagysága előtt az ifju nemzedék lelkesült ugyan, de egyszerűsággal elveszti bátorságát a versenyre nézve; másfelől a korunk nem költői uralkodó iránya is praescribál: így látjuk, hogy ifju költőinknél az ifjusági évek elszálltával elszáll a költői munkásság és ihlet; Thalyék szegre-

akasztják lantjukat s történet-búvárok lesznek; Tompi és társai követőkre ma kevésbé számíthatnak. A tehetségeket ma tudomány, s az is inkább a realirányú, foglalkoztatja, mint a művészetek. — Erdek és hasznosság irányozza az érket; a szépnék eszméjével és saját kedélyekkel kevesen foglalkoznak. A kedélyvilág kies tavasza tünőfélnben van, a bölcselkedő és számító ész munkadús nyári napjait éljük.

Örvendésesen jelzi ezen tény azt, hogy a magyar irodalom is túl van már ifju korán, s férfui erővel képes, versenyre szállani a tudományos és ipari világ népek haladásával. De ha ez irányban is célz érünk, ha a tudomány és ipari ágak művelésében is beállna bizonyos culminatio, mint a költészetben Aranyval: akkor megint legelőször ebben várhatjuk az új fordulatot mely feléveszteni a század elején virágzott classicusokat, csak meglehet más szólammal és több népköltészeti elemmel.

Addig is azonban elfojtsunk-e érzelmeinket, félreismerjük, vagy elhanyagoljuk-e az egyik embert, a szívt, ne ápoljuk-e a szép örök eszméjének érzését egészen feláldozzuk-e a la nyiságunkat a z objektív ismeretek merevségeinek? Bizonyára nem. Az ifju emberiség e kedélyi érdekekben ezután is meg kellő lehetőséget; azért művelődési közérdektünkben fekszik, hogy bármint alakban is magát érvényesítő musa kellő tisztelgetben maradjon, ne csak alkalmilag kezdők által, hanem mindenkor és edzett férfui inspiratio által is irodalmunk egyéb ágainak mint a nemzetgeniusz leghibebb képviselője ne utána, hanem élén álljon.

Jelen korunk figyelme másfelé levén terelve, s másfelől a próbálkozó költészet nagyon termékeny levén, világos, hogy ma a pályán e redetiség és szokatlanabb megjelenés nélkül föl- és kiltünni nem lehet. A költészet eddigi vívmányait alig lehetne mellőzni és nélkülözni annak, ki e pályán nem báberre törekszik. (Folyt. köv.)

— A párt...
mást tett a...
névszerint szer...
röl, hogy R o...
rejt el efelett...
birnek hitelt a...
érzúleteit nyil...
fort-ot, hogy...
elhárítsa. Mon...
lasztások befe...
teriumot fog...
Párisban, han...
rendszerre néz...
A május 26 án...
szavazat esett...
a praefectusok...
3.248.885 szav...
tek számát ill...
kodni, mert a...
nál több függ...
got számlálva...
Párisból...
tottságot leirn...
közvetétele u...
összeszámlálá...
a lapokat beje...
8 órákor jele...
tokkal, az eg...
lap négy kiad...
A bou...
Quartier lat...
herbetlen me...
megválasztat...
sem bátoríto...
mény különbe...
A rend...
eté szübház k...
kik a boulev...
kátság által...
szánt óvatlók...
melyben sike...
dulni.

A tartó...
lauságok alk...
ják, hogy a b...
a rend érelye...
kellett volna...
jövőre is köv...
gyul akarván...
tetésére, liber...
mény mondja...
szabadelvtől...
csenekly szá...
— Sere...
zolja az ott...
legszerbesz...
tek ki ezen...
den pillanat...
kosok mind...
hogy éjjel pu...
Hasonló igt...
várban töm...
elővigyázati...
a közönség is...
azonban nem...
S minth...
lenségei álta...
föltölti össze...
angol külügy...
felelőleg sir...
vet tudakozó...
ka ezentul...
elfogott „T...
pherson...
renzan a...
Chili szolgál...
akkor, mid...
ország ellen...
sont illet...
rtülmény má...
gatásat.

A kül...
miserint z...
lábra állita...
bánásmódba...
irat értesít...
kormány] fö...
lét, — vagy...
tásat.

Két é...
zölte a span...
szakmányna...
azon ítélet...
makacsul r...
közben, C...
igy nyilatko...
„Bár...
a nemes l...
alatti befe...
további hal...
gáltatás meg...
A haj...
nek, minth...
idő az új ph...
van határa...
mint az erő...
Midő...
nebbi szigor...
volt egy éve...
rült a spany

Külföldi események.

A párisi választások eredménye mely benyomást tett a császári udvarra. Eugénia császárné névszerint személyes sértésnek tekintte a párisiak részéről, hogy Rochefortot megválasztották és nem rejti el efeletti neheztelést. A császár ellenben, ha a hírek hitelt adhatnák, egészen más módon szándékozik értelemmel nyilvánítani, meg fogja kegyelmezni Rochefortot, hogy megválasztásának végső akadályát is elhárítsa. Mondják továbbá, hogy a császár, az utóválasztások befejeztével azonnal új és szabadlevél miniszteriumot fog kinevezni, mert a választások nem csak Párisban, hanem a megyékben is, a császári kormányrendszerre nézve nem várt kedvezőtlen módon estek ki. A május 26-án ismert adatok szerint összesen 4 053,056 szavazatot a kormányjelöltekre, az ellenzéki, az az a praefectusok által ellenségeiknek tekintett jelölteké 3,248,885 szavazatot egyesítettek. De még a mi a következők száma illeti sem lesz az ellenzéknek oka panaszkodni, mert a törvényhozó testületnek valószínűleg száznál több független tagja leendő; a baloldal negyven tagot számlál.

Párisból írják máj. 26-ról: Nehéz volna az igazságot leírni, mely tegnap este a választási eredmény közzététele után a városban keletkezett. A szavazatok összeszámlálása után, mindenki az utcára sietett, hogy a lapokat bevárja, melyek a végeredményt közléndik. 8 órakor jelentek meg az első lapok a várva várt adatokkal, az egyes példányok 2 frankon keltek el. (Némely lap négy kiadásban jelent meg.)

A boulevardokon, st. Antoine külvárosban és a Quartier latin ban egybegyűlt sokaság oly féltékenyherbetlen megelégedéssel fogadta a radicales követek megválasztását hirdető tudósításokat, hogy még azok sem bátorkodtak rossz kedvet mutatni, kiknek ezen eredmény különben nem volt nyökre.

A rend sehol sem háborított meg; csak a Varieté színház közelében éltette a nép Picardot és Ferryt, kik a boulevardon felismertéven azonnal roppant sokaság által látták magukat körültekintve. Hogy a nekik szánt órátiokat kikérüljék, egy bérkocsiba menekültek, melyben sikerült nekik egy mellék utcán át elszabadulni.

A tartományokban sok helyen előfordult nyugtalanságok alkalmából, a párisi hivatalos lapok constatálják, hogy a hatóság mindenütt kerülte az össeltűzést, a rend erőlyesen fenntartotta a nélkül, hogy a szuronyokat kellett volna használni. Ezen eljárást fogja a kormány jövőre is követni; távol attól, hogy a zavargásokat ürügyül akarja felhasználni reactionár politika életbe lépésére, liberalis politikát fog követni. A választási eredmény mondják a lapok — elttinteti a régi pártokat, s a szabadlevél császárságot állítja szembe a forradalom csekély számu képviselőivel.

Sevillai újabb tudósítások igen feszültnek rajzolják az ottani helyzetet. A város különböző s éppen a legszembeszökőbb helyeken, nagy felragaszok függesztettek ki ezen szavakkal: „Éljen VII. Károly!” minden pillanatban új mozgalom kitörésétől tartanak, a lakosok minden reggel szerencsét kívánnak egymásnak, hogy éjjel puskaroppanás nem ijessze fel őket álmaikból. Használó igazgatóság nyilvánul Alicante-ban, hol a fellegvárban tömegtelen lökészet halmozatik fel, és kiterjedt elővigyázati rendszabályok léptettek életbe a nélkül, hogy a közönség ismerné ezen készültek valódi indokát, mely azonban nem maradhat sokáig elrejtve.

S mintha már nem volna eléggé elfoglalva belsőleiségei által, a spanyol forradalmi kormány még azonnali össeltűzést látszik keresni Angolországak. Az angol külügyminiszteriumtól nyert utasításoknak megfelelőleg sir John Cramp ton madridi angoli követ tudakozódott a spanyol kormánynál, vajjon szándéka ezentul is határozottan megtagadni az elégtételt az elfogott „Tornado” legénységétől s névszerint Maepherson ösvégjétől? A válasz nem késett. Lorenzana a kijelét, hogy a „Tornado” legénységét Chili szolgálatában álló emberek képezték, mely állam akkor, midőn a hajó elfogatott, háborut viselt Spanyolország ellen; továbbá hogy a mi n verszint Maepherson t illeti, ez tiszt volt a chiliti hajóhadban, mely körülmény már magában véve eléggé igazolja a hajó elfogatását.

A külügyminiszter nem mulasztá el hozzátenni, miszerint a hadifoglyok, mint angol alattvalók, szabad labra állítottak, és letartóztatásuk ideje alatt a legjobb bánásmódban részesültek. Május 9-ről kelt madridi távirat értesítette Clarendon lordot, hogy a spanyol kormány; föltétlenül megtagadja ezen ügy újabb fölvetését, — vagy annak egy külön törvényszék elé utasítását.

Két év telt le mióta Stanley lord kieszközölte a spanyol kormánynál, hogy a „Tornado”-t jogos zsákmánynak nyilvánító ítélet megsemmisítették, ugyanazon ítélet, melyhez jelenleg a spanyol fővárosban oly makacsul ragaszkodnak, s a további eljárás bevárása közben, Collier államügyész 1867 július 23-ikán így nyilatkozott ezen ügyet illetőleg az alsóházban:

„Bármilyen legyen a multban, reménylen, hogy a nemes lord strigeti fogja az ügy múltános határidő alatti befejezését, mert közeledek a pillanat, midőn a további halogatás egyértelmű volna az igazságszolgáltatás megtagadásával.

A hajó felszerelők nem sokára oly helyzetben lesznek, mintha ezen ügy fel sem vétett volna. Eljött az idő az új phasisba léphetni, tudják meg, hogy mindennek van határa, a gyöngébb fél elbizakodottságának ugy mint az erősebb békettérésének.”

Midőn az, ki jelenleg a korona főjogásza, a fenyegető szigorú szavakat hallatá, a Tornado-ügy még alig volt egy éves, mert a hajó 1866. augusztus hónapban került a spanyolok hatalmába.

Azóta ismét több mint két év telt le. Hogy pedig az angol közönség nem osztozott Lorenzana a külügyminiszter nézetében vonatkozólag a bánásmódra, melyben a foglyok részestültek, bizonyítja azon körülmény, hogy Stanley lord, örömet fejezve a foglyok szabadon bocsátása felett, egyszersmind hozzáadvé, miszerint ha a részükrol tapasztalt rossz bánásmód még tovább eltart, az angol közönség e miatti felindulása lehetlenné teend minden békés megoldást. Most a közvélemény az alkudozások erőlyesebb folytatására és azon példa követésére, utanozására készíti az angol külügyminisztert, melyet Stanley lord adott, midőn a „Victoria” ügyét békés uton elintézte. A közép tengeri angol hajóraj t. i. mintegy történetesen a gibráltári kikötőben vetett horgonyt, s a régóta függőben levő kérdés csodás gyorsasággal az angol kabinet követelésének megfelelőleg lön megoldva. Ha az „Observer” jól értesült, ugy a „Tornado” tekintetében is hasonló rend szer fog következni.

Azon hirre, hogy Agost portugali herceg nőül vezi Montpensier hercegné leányát és a spanyol koronát fogja elnyerai, Madridban nem sokat adnak, egyszerűen azért, mert alaptalannak tekintik, lissaboni fejedelmi gyermek, távirat szerint, egyedül a két kölcsönös rokonszenvre adott volna alkalmat ily hír elterjesztésére.

Bismarck grófnak még nem sikerült az éjszaka német birodalmi gyűlés többségét adó javaslatai elfogadására bírni. Mindkét rész élénken ohajtja a vizsgáló melőlősi elintézését, de hogy mi módon történjék ez, azt még senki sem tudta meghatározni. Bismarck előbb a porosz országgyűlést akarta egybehívni és ennek az adófölemelésre vonatkozó javaslatakat előterjeszteni, de úgy látszik, ismét lemondott ezen szándékáról.

Pártihvei rosszalják a sakkhuzást, miután a porosz országgyűlés alig volna hajlandó, Heydt pénzügyminiszter emlékirata nyomán, melyben a porosz pénzügy helyzetét a legfőképpen eszteli, az illető adójavaslatokat elfogadni; másrészt kell tehát feltalálni a jelentékeny deficit fedezésére.

A felhivatalos lapok demantálják azon hirt, mintha Heydt pénzügyminiszter beadta volna demantációját, s ezen demantit következőleg indokolják: „Mintán Heydt pénzügyminiszter és Bismarck gróf eddig minden a legfőkételesen egyetértettek, az előbb nevezett egyedüli kilépésére gondolni sem lehet. Ha Heydt ur lelép, lelép vele Bismarck gróf és az egész miniszterium, ily nagyszerű miniszterválságra pedig a jelen pillanatot nem alkalmasok.”

Ujabb hírek.

Madrid, máj. 29. A cortes elfogadta a törvényjavaslattal a sőjvédők megszűntetéséről. Hétfőn Serrano kormányzójának kérdése került tárgyalásra. Az andalusiai és estramadurai köztársaságok legközelebb össze fognak jönni jövendő magukartása feletti tanácskozás végett a monarchiának megszavazása folytán.

Távsiürgöy.

Pécsről következő távirati tudósítás érkezett szerkesztőségünkhez: Bonyhád kerület papságának azon bátor, nyilt elhatározása fölött, hogy S. Pitzer Lőrinczet, megyénk közbecsülésében és szeretetében álló papunkat jelelték ki képviselőjeül, elismerését, szerencse, kívánatát fejezi ki

Több baranyamegyei világi kath. választó.

Magyar történelmi társulat.

(Május 29-én d. u. 5 órakor.)

(Sz.) A történelmi társulat mai választmányi ülésén Horváth Mihály első alelnök elnökölt. — Tagok középszámlát jelentek meg, a hallgatóság azonban darab idő óta nagyon könnyűnek mutatkozik e derék társulat gyűlései iránt. Ez ezt egyáltalában nem helyesbítjük. Mert ha e társulat csakugyan nem adna semmi életet az éléseiben történni szokott felolvasások, előterjesztések, megvitatásokban, — ha e társulat nem iparkodnék oly fényesen megfelelni feladatának, s ha annyi eredményt nem lett volna képes oly rövid időn felmutatni, mint a mennyit valóban képes volt, s ha e társulat nem a magyar történelmet buvárolná, — akkor talán értenék a közönséget; de így határozottan rosszalunk kell azt. És olyan ellentmondónak látszik egymással az a körülmény, hogy míg a természetudományi társulat ülésterme folyvást tömve van hallgatóság által — mit csak örméll jelezhetünk — addig a magyar történelmi társulat üléseit, különösen a magyar fiatalaság nem látogatja. — Ellentmondó ez, mert — előismerve a természetudományok világtudományi állását, előismerve azt, hogy a természetudományok mivélése nálunk, hol az csak a legújabb időben kezd éltetni, a legelőtöbb szükség — de viszont elhanyagolni nemzetit, magyar történelmünket, s az iránt vajmi kevés sympathiával látszani viseltetni, ez — mondom — ellenmondó a magyar fiatalaságnál. Első a nemzetre, főleg az ifjúságra, ismerni történelmét, ennek ismerete nélkül — lehet egy vagy más szakban ugyan tudós is — de általános mivéltségü soha nem lesz, józannul gondolkozó állampolgárrá se fejlődhetik, és az ország dolgai iránt még utóljára az érdeklőség is kihal keblől.

A mai ülést a titkár nyitotta meg, felolvasva a legközelebb tartott ülés jegyzőkönyvét. Ezután

Báró Orbán Balázs tartott egy értekezést. Értekezésének tárgyát az Esztergom megyében levő károlyi román stílus templom képezte, ennek kapcsán a kibalt Lábatlan családról érkezett Igen érdekes volt a Lábatlan család sarkövénél általa

bemutatott rajza, melyen a cs. czimer volt. E jeles értekezést, melyből kivonatolni nagyon izetlen és értelmetlen volna, mivel a székszágek rajzokat nem mellőkelhetnénk, élénk éjénzéssel fogadta a társulat.

Majd Dobozky társulati tag két magyar érmet mutatott be. E két érem eddigelő ismeretlen volt, különben Leopold korából valók. Nagy érdeklőséggel vizsgálták ez ismeretlen érmekeket, s alkalmasint a muzeum régiség — és érem gyűjteményét fogja vele gazdagítani a bemutató ur.

Ezután Véghegyi Dezső két igen érdekes, régi levelet mutatott be a társulatnak. Mindkét levél Bakacs Tamásé. Bakacs ezeket Rómából írta az 1512 ik évben, és pedig Korotnai Katinka megházasítása ügyében. A jó főpap e kisasszonyt egyik öccsének, Erdődi Istvánnak akarta megszerezni, s ez ügyben írta a két levelet, de terve megfűszült, a házasságból nem lett semmi se.

Végül a titkár, Thaly Kálmán, több régi okiratot mutatott be, melyek egész a XV-ik századig visszamennek. Ezek közt vannak gr. Eszterházy Jánostól, Dessewffy Jánostól és gr. Lázár Miklóstól több igen becses okiratok.

Felemlíté azután elnök, hogy a jelen évi vidéki gyűlés hol tartassék. Többféle ágaztak e tárgyról a vélemények. Egy rész Kaszát, más rész Pozsonyt, a többség úgy látszik Ipolyságot akarja. Hogy mikor tartandó a vidéki gyűlés, arról is beszélgettek, szeptember végét nyilatkoztatták legelőszertibbnek. Végleges megállapodás azonban sem a vidéki gyűlés színhelye, sem annak megtartási idejéről, nem történt, ez a jövő ülésnek lesz feladata. És ezzel véget ért az ülés, mit zárt ülés követett, hol a társulat belügyi tárgyalattak.

Tegnap (május 30-án) délelőtti 10 órakor az Akademia diszteremben tartá a társulat évi nagy ülését, erről azonban közelebbi számunkban fogunk tudósítani, egyelőre a nagy ülés programját közöljük csupán. Az ünnepélyes nagygyűlésnek következő tárgyszorozata:

1. Gróf Mikó Imre elnöki megnyitó beszéde. 2. Titkár jelentés. 3. Emlékezés Rátó Károly elhunyt történetbuváruknál. 4. Pólyai Arnoldól. 4. Pólyai István, az utolsó Árpád király apja, történelmi értekezés báró Nyáry Albert tag úrtól. 5. Elnöki zárzó.

UJDONSÁGOK.

Hir szerint budai országos kat. főparancsnokul egy főherceget fognak kinevezni.

Lónyay pénzügyminiszter legközelebb meg fogja látogatni az ország összes bányáit.

Tisztelt collegium! „Hon.” utóelőtti számában a „Magyar Állam” egy hírt szives volt rosszul elolvasni, s a félre olvasott forrás nyomán azt újságolta, mintha a h. pri. as Zoványi urat e lapok szerkesztésében a „Magyar Állam” eltitkárja volna; e téves variáns képtelensége elég volt, hogy azt órintetlenül hagyjuk, mivel azonban a vidékről máris több felszólalást vetültek e tárgyra nézve, kérjük t. lapírtásunkat e tévedés fölhelyezésére. — Tisztelt ügyfeleink helyes tapintatáról tanuszkodik, hogy e hírek hitelt nem adtak; indokainkat, melyek a hazánk főpáztóra iránt táplált tiszteletlen sarkalván, a köztisztellett főpapnak az alkotmányosság által biztositott személyes é nyékedési szabadság iránti humanus fölfogása — és nézélére építék, méltányoljuk; a lapunk, és általa képviselt eszmék iránti rokonszenvekért pedig vegyük köszönetünket, — specialiter 7 jegyű tudósítók, egyéb az egyház külzervezetét érdeklő nézetének nyilvánítása mellett a helyes deductióba vitt (itt azonban mellőzhető) praemissákra alapított azon nyilatkozata által, mely szerint „sz. z. a lap kiadásától vissza nem léphet, sem a nagy közönség Z. urat semminemű esbétéségeiben magára nem hagyhatja.” — méltó elismerésünket, illetve legőszintébb köszönetünket érdemelte ki.

Mint értesülünk, e napokban fognak a keres. miniszteriumból helybenhagyás végett benyújtott „Budapesti kézművesbank” alapszabályai mederösítettetni, s ez intézet működését rövid időn megkezdendi. Teljes megelegedéssel közölhetjük, miszerint ezen intézet zölül títék ki magának, a kisebb kézművesek anyagi jólétét elősö hitelynyújtás által előmozdítani és szegényebb tagjainak lehetővé tenni kis betétek mellett idővel tökélt gyűjteni.

A Szent-István-társulat f. évi június 3-ikán, csütörtökön, délután 4 órakor, a szokott helyiségben választmányi gyűlést tart.

A „Minerva” első magyar-tól részvényes nyomdatársulat május 30-án tartotta az akademiai épület Kiszaföldy-teremben alakító köz. ülést, melyre a részvényesek szép számmal jelentek meg. Az alapszabályok rövid vita után egészen elfogadtattak. A választmány pedig következő tagokból választották: Zartetzky József, Dr. Riedl, Ulárik J., Szilágyi Virgil, Conlegr Karoly, Kovács Lajos, Thury János és Plech Mátyás. Tiszteletli elnökül egyhangulag Sztyrányai Adolf választották meg. Pótagokká: Zmoskal Z., Sztratirovics, Strakovics József és Joanonich Andrá. Vidéki tagokká: Boor József, Bláhó J., Weimberger Lipót és Szikitsák Ferencz. — A választmány pedig gyűlést tartván elnökül Zartetzky József, alelnökül Dr. Riedl, igazgatóul Jeszenszky László, pénztárnokul Bobula J. és ügyfelezt elismerése mellett ilyenkép közreműködő Aradi Antal urakat választotta.

A lipótmerei tébolyda lakói már különözö mesteresgekben is nyernek oktatást. Könyvkötés és asztalos-műhely van számukra belrendezve, hol egy-egy ügyes kézműves vezetés alatt tésztekül szerint foglalkozhatnak. A könyvkötői munkákat Pössner kereskedése veszi át. — A betegek más része az intézet kertében dolgozik, s e munkával összekötött szórakozás nagy mérvben előmozdítja fölépüléstüket. Nehány nap előtt a betegek egyike megszökött az intézet határoló ajtaján s csak késő este tért vissza elfáradva. Egész napon át napszámában dolgozott a budai szőlőkertekben. Az egészségi állapot egészen véve örvendetes.

Pest, Pilis és Solt t. e. megyék közönsége részéről legközelebb tartandó bizottmányi evnyegyedés közgyűlés Pesten a megye székházának nagyteremében f. é. június 8-án d. e. 10 órakor veendi kezdetét.

A hazai ipar emelésére a p. első hazai taka-

rékpenztár az országos magyar iparegyesületnek, melynek egyszersmind alapító tagja, ez évben is mint tavaly 100 forint ajándékozván, az iparegyesület közgyűlési határozat folytán közzöno iratot intézett hozzá. Ha e példa a hazai iparvállalatok közt — mint kíváratos volna — élénk utánzásra találna, az egyesület sokkal hatályosabb tevékenységet fejthetne ki, s az ilyen áldozat aránylag igen csekély mérvben csökkentené a vállalatok osztalékát. Nemcsak az emberiségi és ugynevezett jótékonyági czélokra tett adományok, hanem az általános jólétre irányuló törekvéseknek támogatása is nemes polgári erénynek tekintendő, melynek legfényesebb példáit Angliában és Amerikában szemlélhetjük, s mely leginkább oly társulatoktól; és egyénektől várható, kik az iparos tevékenységből gazdag jutalmat nyernek.

Növénydele a pesti városigletben. A városi getben lakó szülőknek az a kellemetlenségük volt, hogy leány gyermekeiket, s városba kellett naponként bekitelenedniök a nevelő-intézetekbe. E bajon mostan már segítve leendő, mert Engelbach Lenke asszony a nyári idény tartamára növénydelet nyit a nyári szinkörrel szemben fekvő Engländer féle villában.

Május 22-én tartott Debreczen városi közgyűlésen felolvasottat a városi káptalan levele, melyben meghívja a város közönségét a Lipovniczky István n. városi pl-pöknök június 9-én tartandó beiktatási ünnepélyére. Azon ünnepély alkalmával a város közönségének képviselése végett, — minthogy város a nagyváradi püspökség hatósága alá tartozik, — küldöttégek bizottmányt meg, melynek tagjai: a polgármester, Baranyi Miklós tanácsnok. Kerekes József főjegyző, Szöllösi János és Svájczer János képviselők.

Ritka ragacsokos lelkészhez. Dió-Győrben — írja egy „protestans” Miskolczirol az „A”-nek — a r. katk pap meglált és most a nép, az összes lakosság a katolikusok, a reformátusok és evangélikusok, ugy szintén a zsidók is egyhangulag a káplánt, ml. Bodó Károly urat öhajjúk lelkésznek. Hívei voltak 30r az érsek úrnál Egerben, egyszer a pénzügyminiszteriumnál, 1 er Deák Ferencznel, 1 szer Horváth Mihály püspöknel, 1-szer ő felségénél magánál a királynál és királynénál Budán; sőt kész lenne az egész katolikuság reformátussá lenni inkább, minthogy elálljon annyira szeretett emberétől. (A szeretett pap is?)

A pesti városiglet tegnap (május 30.), mint rendesen, tömve volt mulatókkal. Miss Victoria költőtanácsnok, ki nem csak ügyes légi productióiban, de fiatal és szép is, ép ugy vonzotta a publikumot az arénába, mint a korlátlan kedvtöltés vágya másokat a szabadba, a trska barka képet, melyet a városiglet ily alkalommal nyújt, igen sokan ismerik már a vidéken is, tegnap azonban egy meg nem szokott élvezet vonta magára a mulatók figyelmét, ugyanis a pesti arváház fi-és leányöndevékéi is kirándulván, a kedv fokoztával fi-és hangzó székéneken adtak ártatlan örömtünek kifejezést, és nagy halgatóság előtt énekeltek el a lengyel hymnuszt, s egyéb dalok mellett a — cilyenderes világban már — divatból kiment „Szózat”-ot; Isten éltesse őket, hogy egykor hasznos polgár legyenek a hazának, s gyámolítóit az olyan árváknak, — milyenek most — ök!

Egy 90 éves agastyán, mint öngyilkos. Új Panáton egy 99 éves agastyán, kinek hason-arányban öreg neje még él, Urnapján, miáltal a házias az isteni szolgálaton voltak, késsel fölmetszette titerét és elvrzésben meghalt. Öngyilkosságának okát a hozzátartozók nem is sejtették.

Egy pár bocksorótt halál. Szebenhez közel, egy faluban, Mundrák nevű házaspárnaól szolgált Bantea Moga, mint tehénész, s a mult nyáron egyszer csak kedve szötyant, hogy új bocksorótt vesz s így galába téve magát majd jobban tetszik Marjutzájának. Ezen tervét kivindó házasasszonyától engedelmét kért, hogy a szomszéd Szebende elmehezen a vásárra, azonban ez megtagadta, s most Moga szerelmi terveinek nem sikerülten bosszút esküdött az egész házi nép ellen, s a mezőn szedett mérges növényeket sikerült neki, becsompészni a bogrács os husba, mit a házaspár — semmit sem sejtve — jó izűn elkötött; azonban a mérgezés jelei csak hamar mutatkozni kezdettek, de egy pár bocksorótt még sem lett halál, mert a gyorsan alkalmazott orvosi segély megmentette életüket, hanem Mógát semmi sem mentette meg, hogy Szebenben 12 évi börtönről ne itéljék.

Zala szent-Balázson május 18-án szerencsétlenül járt egy sőtörri kömives, ki ittas fövel fogott egy bevakolódó új bottfal egyenesre hozzászához, s annak folyton — alját vágván — mit sem hajtva a jóakaró figyelmeztetésre — az végre kidült; s a boldogtalan derekát atelevelet együtt szétzúzta. Sz. Balázson a haladók szentségével ellátva, másnap Söjterre szállítattott s övei körében nagy kínok közt kiadta lelkét. Két gyámolatlan árva s egy kesergő övegy siratják a borriszások apának gyászos kimitulást. — Azt hisszük, ily előre látott vesztély elhártása czéljából a jóakaró figyelmeztetésnél erőlyesebb eszközököz is lehet sőt kell nyulnia a közönségnek, mindenesetre azonban a rendör-segnek.

A Moldvában uralkodott marhavész jelenleg már tökéletesen elenyészvén, a juhnyájakkal és az állati-termenyekkel forgalom könnyebbítése végett megszüntetették a vész ottani uralkodása és annak a határozat felő irányított közeledése miatt a vészszabályok 43-ik czikke folytán, a volt erd. kir. főokormányászék által, Tolgyesnél és környékében életbe hozhatatlara nézve zárlat, és az állati nyers termények behozatálara nézve a kereskedelmi miniszteriumnak idei január 5-én kiadott rendelete, minél fogva a juhok behozatálara nézve 10 napi vesztéglés határozatot, lépett életbe.

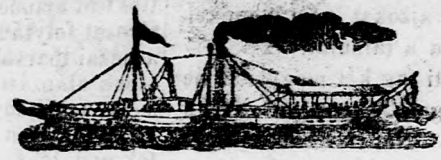
A rapperswyli lengyel emléket közelebb egy kis parkkal fogják körülvenni, lengyel rokkant csatárt alkalmaznak mellette. Egyszersmind magában a városban egy gyűjteményt rendeznek, hol lengyel régiségek, kéziratok, pénzemkek, fegyverek, képek lesznek egybehalmozva s a lovagteremben kiállítva.

Ö felsége, a honvédelmi miniszter előterjesztése folytán következő áthelyezéseket engedett meg a rendes hadseregéből a honvédségbe: Verbanics Geörgy ke százados alhadbírtóság, Pönisch Ödön főhadnagy ke zelő tisztte a zagrábí honvédkerületi parancsnokság hos; Radosevics Teodor főhadnagy, b. Rakovina Constantin és Balasios Elias hadnagyok a pesti főtanostályokhoz a gyalogság részére, Dömörötfy Károly nyug. lovasszázados és Zdenecy Vilmos főhadnagy a főtanostályokhoz a lovasság részére.

Szerkesztői üzenetek.

Dr T — m — té — urnak. Az expedícióban intézkedtlük. A bankó üdemenyt vittük. Hát ön mert hallgatott el? — B. F. Stianviczán. Akkor is intézkedtem, most is, kérlek tudasd, hol kezdjük. R.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI MIHÁLY.

Az első csász. kir. szabad.
dunagőzhajózási társaság.

SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ-GOZÓSOK

menetrende

1869. évi márcz. 1-től fogva további rendelkezésig.

A D u n á n :

Lefelé:

Donauwörthből Regensburgba minden páratlan számu napon, 6 1/2 órákor reggel.
Passauból Linzbe minden páros számu napon 1 ó. d. u.
Linzből Bécsbe naponként 8 órákor reggel.
Bécsből Pestre: naponként 6 1/2 órákor reggel.
Győről Pestre: naponként 11 órákor d. e.
Esztergamból Pestre: naponként a helyigőzőssel 5 ó. regg., és a Bécsből jövő személyszállító hajóval délut. 4 ó. tájban.
Vácraól Pestre: naponként a helyigőzőssel reg. 6 1/2 ó. tájban és a Bécsből jövő személyszállító hajóval este 6 ó. tájban.
Nagy Marosról Bogdánya, Szendrőre és Pestre: naponként a helyigőzőssel 5 órákor regg.
Pestől Soroksárra, Bácskevére és Dömsödre: naponként a helyigőzőssel 3 egy fél órák. délután
Pestől Bajára naponként a helyigőzőssel, 12 órákor délel. és Ujvidékre menő személyszállítóval 6 órákor reggel.
Pestől Mohácsra, Eszék és Ujvidékre naponként 6 órákor reggel.
Pestől Zimonyba és Belgrádra: hétfőn, szerdán és szombaton 7 órákor reggel.
Pestől Orsovára és a Dunafejedelemsegekre (hajóváltással Orsován): szerdán reg. 7 órákor.
Eszékről Ujvidékre naponként 5 órákor d.
Eszékről Zimonyba és Belgrádra: hétfőn, kedden, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap 5 ó. d. u.
Eszékről a Dunafejedelemsegekre (hajóváltással Orsován): szerdán 5 órákor d. ut.
Zimonyból Belgrád, Orsova és a Dunafejedelemsegekre (hajóváltással Orsován): csütörtökön a Pestől érkező személyszállító hajó megérkezése után.
Bazsáról Orsovára és a Dunafejedelemsegekre (hajóváltással Orsován): pénteken d. e., a pesti vasuti vonat megérkezése után.
Orsováról a Dunafejedelemsegekre: szombat. és n. hétfőn délelőtt.

Fölfelé:

Regensburgból Donauwörthbe minden páratlan számu napon, 6 órákor reggel,
Linzből Passauból minden pár. számu napon 7 ó. regg.
Bécsből Linzbe naponként fél 7 órákor reggel.
Győről Bécsbe naponként 8 órákor este.
Pestől Bécsbe naponként 6 ó. e.
Pestől Győrbe naponként 6 ó. e.
Pestől Vácra és Esztergamba naponként 3 ó. d. u. a helyigőzőssel, és a Bécsbe menő személyszállító hajóval 6 órákor este.
Pestől Vácra naponként a helyigőzőssel 10 órákor d. e. és 3 órákor d. n. és a Bécsbe induló személyszállítóval 6 órákor este.
Pestől Szentendrőre, Bogdánya és Nagy Marosra naponként a helyigőzőssel 4 órákor délután.
Dömsödről Ráczeve, Soroksárra és Pestre naponként a helyigőzőssel 5 ó. r.
Bajáról Pestre naponként a helyigőzőssel 2 ó. d. u. és az alulról érkező személyszállítóval 5 ó. táj. regg.
Mohácsról Pestre naponként a barcs-pesti vasut megérkezése után 2-3 óra közt r.
Eszékről Pestre naponként 5 órákor délután.
Ujvidékről Pestre naponként 12 órákor délel.
Belgrádról Zimonyba és Pestre hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szomb. és vas. 7 ó. regg.
Zimonyból Pestre kedden, szerdán csütörtökön, szombaton és vasárnap 7 órákor reggel.
Bazsáról Belgrádra, Zimony és Pestre pént. délu.
Orsováról Belgrádra, Zimonyba és Pestre: pénteken reggel.
Galacsról Orsovára hétfőn és csütörtökön délel.
Galacsról Orsova, Belzrad, Zimony és Pestre (hajóváltással Orsován) hétfőn délel.
Konstantinápolyból Orsova Belgrád Zimony és Pestre kedden és pénteken.

A mohács-pesti vasut vonati egyenesen összeköttetésben állanak a Mohácsra nem és onnan jövő személyszállító hajókkal.

Gyorshajózasok

az aldunai vidék, Konstantinápoly és az orosz gőzhajók hozzácsatlásával Odessa felé, (Galaczon át.)
I. Péld: vasárnap, 6 1/2 órákor regg. (Első menet apr. 4-én.)
Pestől hétfőn, 7 órákor regg. (Első menet apr. 5-én.)
Bazsáról kedden, 9 órákor regg. (Első menet apr. 6-án.)
Erkező Rustukba szerdán, 10 órákor délelőtt.
Gyurgevoba szerdán délel.
Galacsról csütörtökön reggel.
Konstantinápolyba csütörtökön délel.
II. Bazsáról szombaton, 9 órákor regg. (Első men. apr. 10.)
Erkező Rustukba vasárnap, 10 órákor délelőtt.
Gyurgevoba vasárnap délel.
Galacsról hétfőn reggel.
Konstantinápolyba hétfőn délel.
Odessába kedden.
NB. Az utazás Konstantinápolyba, Rustuktól Várnáig vasuton történik, innen tovább pedig Lloyd-gőzűsű.

A Szávan:

Zimonyból Szászokra: csütörtökön Szászokról Zimonyba: hétfőn reggel.

A Tiszán.

Naményből Tokajba Szombatou virradóra.
Csapról Tokajba kedden és szombaton 7 órákor reggel.
Szegedről Zimonyba: szerdán és szombaton reggel.
Tokajból Csapra (Ungvár) hétfőn és csütörtökön d. e. a pesti vonat megérkezése után. (Körülb. 8 órákor regg.)
Tokajból Naményba csütörtökön d. e. a pesti vasuti vonat megérkezése után. (Körülb. 8 órákor reggel.)
Zimonyból Szegedre: vasárnap és csütörtökön délel.

A szerb-bozsniai part hozsában.

Broskáról Sabácz és Belgrádra: csütörtökön reggel.
Sabáczról Belgrádra kedden pénteken és vasárnap reggel.
Belgrádról Gradistára, érintve Panosova és Bazsát: reggel a zimonyi helyigőzős elő megérkezése után.
Belgrádról Gradistára és Orsovára, érintve Panosova és Bazsát: vasárnap reggel a zimonyi helyigőzős megérkezése után.
Belgrádról Sabácz és Broskára szerdán reggel a zimouba helyigőzős elő megérkezése után.
Belgrádról Sabáczra hétfőn és szombaton reggel az első zimonyi helyigőzős megérkezése után.
Gradistáról Belgrádra, érint. Bazsát és Panosovát: szomb. reg. Orsováról Gradistára és Belgrádra, az éjén Gradistán Bazsát 3 Panosovát érintve hétfőn délel.

A személyszállító gőzösök megérkezése Pesten:

Bécsből: naponként este.
Esztergamból és Vácraól helyigőzős naponként 9 órákor reggel.
Nagy Maros Bogdánya és Szent-Endréről (helyigőzős) naponként 9 órákor reggel.
Dömsödről Ráczeve ra Soroksárról (helyigőzős) naponként 11 órákor délelőtt.
Kalocsavárról (helyigőzős) naponként 4 órákor délután.
Eszékről: kedden, csütörtök, péntek, szombat és hétfőn (regg.) 6 óra tájban.
Belgrád- és Zimonyból: csütörtök, szombat és kedden regg. 7 óra tájban.
Orsova: és Dunafejedelemsegekre: kedden reggeli 5 óratájt.

Pest, ápril 10-én 1869.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Pest 1869. Gyorastnyajomása az Első magyar egyesületi könyvnyomda (Büchler, Harsányi, Nagy) 3 korona-utca 18. szám alatt.

KOBER KÁROLY

Bécsben,

Kärntner-Strasse 34 sz.

ajánlja a

tajték és borostyánkő árukból

álló gazdagon felszerelt

gyári raktárát u. m.

Valódi tajték dohánypipák kínai ezüst kupakkal 1-5 frtig.
Valódi " " 13 latos valódi ezüst kupakkal 5-25 frtig.
Valódi " " szivar szípkák borostyán szopókával különféle nagyságban 10 krtól 2 frtig.
Valódi tajték szivar szípkák borostyán szopókával, szép metszéssel, elefántcsont szárral, tokban 1 ft 80 krtól 15 frtig.
„Zsebdohányzókok” meggyfaszaru pipával, szivar szípkával és selyem dohányzacskóval darabja 1 ft 50 kr., — ugyanilyenek gazdagabban ékesítve 2 frttől 25 frtig.
Tschibukok valódi török vagy badeni meggyfaszarral és borostyánkő szopókával 80 krtól 25 frtig.
Szabadalmazott hátultöltő dohánypipák, tűzkárt nem okozható darabja 1 ft.
Alpacca dohánypipák tajtékkal kibélelte darabja 1 ft 50 kr.
„Deák-pipák, ugyanennek jól talált és igen szépen zománcz színben kidolgozott arczképével, a mely épségben megtartja magát, ha a pipa kiszívódik is, darabja 2 ft 50 kr.

Azonkívül igen nagy választékban vannak mindennemű doháayzó-kellékek és esztergályos áruk a legolcsóbbra szabott gyári áron.

A tartománybéli megrendelések pósta utánvétel mellett azonnal eszközöltetnek.

Rajzolatok és árjegyzékek díjmentesen és bérmentve kívánatra elküldetnek.

A tavaszkeri betegcknek köhögésnél, tüdőszervenedésnél, mint általában minden lélezketi- és tápláló-eszközök szenvedéseinél.

Forduljon a vigasztalhatlan szenvedő azon forráshoz, hol az utolsó években több mint száz ezer ember gyógyítást és életert nyert, és több egy milliónál ezen 20 évi üzlet fenállása óta.

Hoff János, udvari szállító ur, central-depotja Bécsben. Kärntnering 11-ik szám

20 év óta gyomorgöresűn és fuvódáson szenvedtem. Magától érthetőleg, soha többé gyógyításra nem gondoltam és már készséggel szomorú sorsomba bele nyugodtam. On maláta-extract-jának és malátaegészségic h o c h o l a d e j á n a k csodálatos sikerei azonban, melyek, mi különben nem könnyen megtörténik, magok az orvos urak is, mint a legjelesebb szereket hasonló betegségek ellen dicserik, engem rábírták, hogy maláta-chocoladéjának hasznát vegyem. Alig még gyógyítást vártam és már szenvedésem enyhítésével voltam meg elégedve. De valóságos csoda történt velem. 18 heti használat után gyomorgöresűm elvészett és avval minden más összekötött szenvedések is. Teljes örömmel azt legszívesebben köszönetemmel együtt Onnek tudtára hozván, maradok Bécs, február 9 én 1869.

Lirsch Mária.

Rosau, servitautca 9 sz. 25 ik ajtó.

Sz. Veit, február 13-án 1869. Miután maláta-extract egészségi sörének és maláta-egészségi-chocoladéjának első küldése nekem, az el sokáik kínzó köhögésem ellen a legjobb szolgálatot tett, tehát megint egy küldésért azon kintűnő gyárnoktól szedeznék.

Niederleithinger R. m. orvos.

Klaimice, február 11-én. köh26.

En csak sajnálhatok, hogy dicő készítményeit nem közelebb kuforrásból kaphatom meg, miután már egyszer 6 év előtt ezek által gégecszervenvedéstől és rekedségből alaposan meggyógyítottam.

POTORIC ANNA, asszony.

Prelok, február 13-án 1869.

Miután maláta extract-extract-egészségi söre betegimnek igen használ, tehát kérem abból, minél előbb egy szállítmányt Tkaleic József kerületi jegző urnak Prekon a Muraszigetén, N. Kanizsán át megküldeni.

MANDEL, főorvos.

Unzmarkt, február 12-én 1869.

Nekem egy itteni orvos az On maláta-chocoladeport ajánlotta. Kérem tehát egy nagyobb mennyiséget abból az egészséges készítményből.

EGMUTH JÓZSEF, herceg. Schwarzenbergi jószágkormányzó.

Az egyedül igazi Hoff-féle maláta-extract-egészségi sör, mint a maláta-egészségi-chocolade és maláta-extract-bonbonsok, csak Kärntnering 11. sz. alatt kaphatók. — Az etiqueten Hoff János névönása áll.

Árak: maláta-extract-egészségi-sör (Malz-Extract-Gesundheitsbier) üveggel és hocsomózással együtt 6 palack 3 ft 70 kr., 13 pal. 14 ft, 28 pal. 58 palack 27 ft 30 kr., 120 pal. 55 ft; maláta-egészségi-chocolade (Malz-Gesundheitschocolade) 1 sz. 1 font 2.40, 2 sz. 1.60, 5 ftál 50 kr. gratis, 10 ftál 1.25 font. Maláta-chocoladepor (Malz-Chocoladepulver) csecsemők számára, mint pótlóeszköz a hiányos anyatej helyett 80 és 40 kr. — Melymaláta-bonbonsok (Brustmalz-Bonbons) 60 és 30 kr. mind Bécsből.